

Een ander de schuld geven gebeurt volop. Maar het voelt oneerlijk, dat mág eigenlijk niet. Er wordt daarom ook wel gezegd om niet langer de ander de schuld te geven, maar verantwoordelijkheid voor jezelf te nemen. Maar wat nu als het je enige mogelijkheid om te overleven is, dat je een ander de schuld kán geven...?

Het is voor ons meestal een figuurlijke manier van spreken: je kunt je schuld toch niet echt aan een ander geven? Als je een ander iets verwijt wat jij fout deed, ben jij eigenlijk nog steeds schuldig. Of kan het toch? Dat een ander jouw schuld krijgt en jij daardoor je schuld kwijt bent?

Het hart van de Torah

In het midden van de Torah staat het boek Leviticus. En in het midden van Leviticus staat hoofdstuk 16, dat gaat over **Grote Verzoendag**. Zo centraal staat de verzoening in hoe God zich aan ons bekendmaakt. Zoals Paulus later schrijft: *'God was het namelijk die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende'* (2 Korintiërs 5,19): zó is God!

In Gods aanwezigheid

Een belangrijk woord in Leviticus en ook zeker in hoofdstuk 16 is het woord *'(laten) naderen'*. Hoe kun je als mens in Gods aanwezigheid komen? De hele offerdienst laat zien dat dat niet zomaar gaat. Gods heiligheid betekent dat het onmogelijk is voor iemand die bij God in de schuld staat om

zelfstandig tot God te naderen. God is onbenaderbaar geworden. Tegelijk zegt de offerdienst dat God wél te benaderen is, maar alleen omdat God zijn volk zo graag heeft en genadig wil zijn: Hij biedt verzoening aan!

Grote Verzoendag - hogepriester

Op een heel bijzondere manier wordt op Grote Verzoendag duidelijk hoe God vergeeft. Er vinden die dag twee rituelen plaats. Het eerste is dat van het binnengaan in het allerheiligste door de hogepriester.

Vers 17 zegt: *'Zo moet hij verzoening doen voor zichzelf, voor zijn gezin en voor heel de gemeente van Israël'*. Deze verzoeningsrite is bedoeld om (20) *'verzoening over het heiligdom'* te doen.

Het gaat om de reiniging van **het-middel-tot-verzoening**: verzoening voor de priesters, van het heiligdom zelf. Zo wordt dus *het tot God kunnen naderen* veilig gesteld.

Grote Verzoendag - zondebok

Dat het bij dat naderen tot God ook gaat om het wegdoen van de zonden van het volk zelf, wordt zichtbaar door het andere ritueel. Dat van de zondebok. Nadat het heiligdom gereinigd is door het offer voor zowel de priester en zijn familie en het hele volk Israël, gaat Aäron als de hogepriester naar de overgebleven bok en legt zijn handen op de kop van het dier (een vaker gebruikt symbool in Leviticus). Dan belijdt hij alle zonden en

overtredingen van Israël. En legt die daarmee op de kop van de bok. Die bok wordt dan tot zondebok en wordt dan de woestijn ingestuurd, naar onleefbaar gebied, waar alles verdwijnt.

Dat alles is nodig om te kunnen naderen tot de Heere. En wat daarbij ook nodig is, juist op deze dag, is de verootmoediging of de onthouding (v 29 en 31). Jezelf hartgrondig keren tot de Heere, dus.

Waar het op Grote Verzoendag gaat, is dus: het naderen zelf. Van het volk tot de Heere.

De Hebreeënbrief

De Hebreeënbrief trekt een vergelijking tussen Grote Verzoendag met het offer dat de Heere Jezus bracht. Dat Christus zijn leven offerde tot verzoening van de zonden neemt de noodzaak van bekering en van toegaan niet weg. Zijn offer is voldoende, de weg naar God is geopend (vgl. het voorhangsel dat scheurde op Goede Vrijdag). Maar de bekering, het **naderen** en Gods vergeving zoeken door het offer blijft van belang. Er is steeds plaats. Want Christus heeft het offer *eens-en-voorgoed* gebracht (9,12)!

Leven van vergeven

Naderen tot God betekent schuld belijden en bekering, maar niet minder dankbaarheid en je telkens weer op God richten. *'God zij dank voor zijn onuitsprekelijke gave!'* (2 Korintiërs 9,15).